

การจัดบริการสาธารณะแนวใหม่เพื่อพัฒนาตลาดหน้าวัดพระมหาธาตุ : กรณีศึกษาเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช*

ทัศนียา บริพิศ*
Thussaneeya Boripis

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อ 1) เพื่อศึกษาการจัดบริการพื้นฐานของเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช และ 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริการสาธารณะแนวใหม่ของสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช “ตลาดหน้าพระธาตุ” อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า การบริการสาธารณะของเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช และการจัดบริการพื้นฐานของเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ได้แก่ น้ำประปา ไฟฟ้า การจัดเก็บขยะ การดูแลความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเคลื่อนที่ที่มีการจัดบริการให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งการจัดการบริการสาธารณะสอดคล้องกับแนวคิดของ Denhardt and Denhardt (2000) การพัฒนาแนวทางการจัดบริการสาธารณะด้านการจัดการกิจกรรมภายในตลาดฯ เพื่อสร้างความโดดเด่นของตลาดวัดพระมหาธาตุ ได้แก่ อาหารท้องถิ่น การแสดงท้องถิ่น

คำสำคัญ: การบริการสาธารณะ, เทศบาลนคร

Abstract

The purpose of the study on the basic service provision of basic service providing of Muang Nakhon Si Thammarat Municipality, basic service provision method to improve “Lard Na Phra That” Muang District, Nakhon Si Thammarat Province. This research is qualitative research using the Semi-Structured Interview the relevant persons and content analysis from relevant documents.

* บทความชิ้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “เอกลักษณ์วัฒนธรรมตลาดหน้าพระธาตุ หน้าวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ประจำปี พ.ศ. 2562

This article is part of Cultural identity, Lat na phra that in front of Wat Phra Mahathat Woramahaviharn, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province, Year 2019

* สำนักวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

Institute of Political Science and Laws, Walailak University, Corresponding author, e-mail : thussaneeya2011@gmail.com

The study result shows that the public services of Muang Nakhon Si Thammarat Municipality and the basic services provision of Muang Nakhon Si Thammarat Municipality i.e. water supply, electricity, waste gathering, security, mobile toilet provided for tourists comply to the idea of Denhardt and Denhardt (2000, p.554). The development of public service provision for activity management within the country, to make the distinctive of Lad Phra Mahathat temple is to display local identity, local food, show culture-Traditional Culture.

Keywords: Public Service, City Municipal

ที่มาและความสำคัญ

ประวัติความเป็นมา “ตลาดหน้าพระธาตุ” เป็นคำที่ใช้ในการเรียกขานหรือเป็นชื่อที่ใช้ในการเรียกที่เฉพาะเจาะจงของตลาดหน้าวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือถนนคนเดินหน้าวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ชื่อภาษาอังกฤษ “Phrathat Night Market” (กรกฎ เตติรานนท์, 2560) คำว่า “ตลาด” คนได้เรียกว่า “ตลาด” ซึ่งเป็นคำเรียกตามสำเนียงทางใต้ จึงเป็นที่มาของชื่อ “ตลาดหน้าพระธาตุ” ตลาดนี้เปิดมาตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2560 (กรกฎ เตติรานนท์, 2560) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เปิดภายในระยะเวลา 1 ปี โดยการใช้สโลแกน “ตลาดต้องชม บนถนนสายธรรม” ตลาดนี้เปิดเฉพาะวันเสาร์ตั้งแต่เวลา 16.00 น. ถึง 22.00 น. และเพิ่มความหลากหลายในกิจกรรมคือ การสาธิตสินค้าซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองนครศรีธรรมราช ในปัจจุบัน “ตลาดหน้าพระธาตุ” เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเพณีที่เป็นการผสมผสานได้อย่างสมดุลโดยความเป็นพื้นถิ่น อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของชาวนคร ได้อย่างสมบูรณ์ (กรกฎ เตติรานนท์, 2560) เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดนครศรีธรรมราชและสร้างรายได้สู่ชุมชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ เป็นการมอบประสบการณ์ที่ดีกว่าเดิมให้แก่นักท่องเที่ยวที่สามารถสัมผัสความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพที่กระจายอยู่ในทุกอำเภอของจังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งเป็นเมืองที่มีเสน่ห์ไม่เหมือนใคร ทั้งแคมเปญนี้จะช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวหน้าใหม่ ๆ เป้าหมายหลักในการดำเนินงาน คือ คนในท้องถิ่นมาเที่ยวตลาดวัดพระมหาธาตุ เป้าหมายรอง คือ คนที่อยู่ในจังหวัดใกล้เคียง เช่น พัทลุง ตรัง เป็นต้น ลักษณะการดำเนินงานของตลาด การก่อเกิดตลาดนั้น เริ่มด้วยความร่วมมือระหว่างหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนราชการ ตลอดจนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช การดำเนินงานโดยหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการตลาดฯ

สำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชมีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไรให้ตอบโจทย์ตลาดวัดพระมหาธาตุ แนวความคิดการจัดบริการสาธารณะในมุมมองใหม่อย่างไรให้กับประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน การบูรณาการภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภายใต้กรอบแนวคิดการจัดบริการสาธารณะแนวใหม่ ภารกิจพื้นฐานหลักของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช อาทิ การอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ การจัดพื้นที่ค้าขายภายในตลาด การดูแลรักษาความสะอาดภายในและภายนอกตลาด การดูแลรักษาความปลอดภัย การจัดบริการสุขาเคลื่อนที่ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการจัดบริการสาธารณสุขแนวใหม่ของเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในการบริหารสาธารณสุขของท้องถิ่น เพื่อใช้ในการพัฒนา “ตลาดหน้าพระธาตุ” และพัฒนางานการบริการสาธารณสุขแนวใหม่ของสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการจัดการจัดบริการสาธารณสุขแนวใหม่ของสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช เพื่อพัฒนาตลาดหน้าพระธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริการสาธารณสุขแนวใหม่ของสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง การจัดบริการสาธารณสุขแนวใหม่เพื่อพัฒนาตลาดหน้าวัดพระมหาธาตุ: กรณีศึกษาเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช นักวิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

การทบทวนงานแนวคิดการบริการสาธารณสุขแนวใหม่ (New Public Service: NPS) ซึ่งได้รับแนวคิดนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 ตามแนวคิดของ Denhardt and Denhardt (2000) เป็นการจัดบริการสาธารณสุขแนวใหม่เน้นประชาธิปไตย การเน้นประชาชนเป็นหลักและยึดความต้องการประชาชน (Citizen Interest) การให้บริการ (Serving) และเพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาการจัดการจัดบริการสาธารณสุขของเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช และในการดำเนินงานระหว่างรัฐกับเอกชน ใช้แนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) มุมมองการมีจิตวิญญาณเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Spirit) การเป็นผู้ประกอบการของหน่วยงานรัฐ มุมมองความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อใช้ในการศึกษาวิธีการดำเนินงานภายในตลาดวัดพระมหาธาตุ และกรอบการศึกษาได้กล่าวถึง ทฤษฎีระบบราชการ ในการอธิบาย แมกซ์ เวเบอร์ (Weber, 1864-1920) ในศตวรรษที่ 19 ระบบอุปถัมภ์ การบริหารจัดการด้วยระบบราชการจึงเป็นทางออกที่ทำให้เกิดอคติน้อยที่สุด การบริหารไม่เลือกปฏิบัติ การบริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานถูกเลือกและได้รับอบรมอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กฎระเบียบที่มีอยู่นั้นเพียงพอที่จะทำให้ผู้จัดการมีอำนาจที่ชอบธรรม (Legitimacy) และกรอบแนวคิดที่สำคัญ คือ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540, 2550 และ 2560 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะมีรายละเอียด ดังนี้

การบริการสาธารณสุขแนวใหม่ (New Public Service: NPS)

ตามแนวคิดของ Denhardt and Denhardt (2000: 554) ซึ่งได้รับแนวคิดนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 เป็นการจัดบริการสาธารณสุขแนวใหม่ เน้นประชาธิปไตย การเน้นประชาชนเป็นหลักและยึดความต้องการประชาชน (Citizen Interest) การเน้นบริการ (Serving)

แนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM)

การมีจิตวิญญาณเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Spirit) การเป็นผู้ประกอบการของหน่วยงานรัฐ มุ่งมองความเป็นผู้ประกอบการ เป็นความเห็นในปี ค.ศ.1993 ของ Osborne, D. and T. Gaebler ที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือที่ชื่อว่า Reinventing Government: How the Entrepreneurial Spirit Is Transforming the Public Sector

ทฤษฎีระบบราชการ

แมกซ์ เวเบอร์ (Weber, 1864-1920) ในศตวรรษที่ 19 ได้อธิบายว่า ระบบอุปถัมภ์ (nepotism) และการหาผลประโยชน์ส่วนตัว (jobbery) เป็นปัญหาที่พบได้ทั่วไป ดังนั้น การบริหารจัดการด้วยระบบราชการ จึงเป็นทางออกที่ทำให้เกิดอคติน้อยที่สุด การบริหารไม่เลือกปฏิบัติ การบริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานถูกเลือกและได้รับอบรมอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กฎระเบียบที่มีอยู่นั้นเพียงพอที่จะทำให้ผู้จัดการมีอำนาจที่ชอบธรรม (Legitimacy)

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540, 2550 และ 2560 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวจัยเรื่อง การจัดบริการสาธารณะแนวใหม่เพื่อพัฒนาตลาดหน้าวัดพระมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษาที่ใช้สัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) รวมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

พื้นที่ในการวิจัย

พื้นที่ในการวิจัย คือ “ตลาดหน้าพระธาตุ” สถานที่ตั้งบริเวณด้านหน้าของวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยตลาดหน้าพระธาตุมีการเปิดขายสินค้าท้องถิ่นโดยเห็นการขายสินค้าทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น วันเปิดตลาด คือ ทุก ๆ วันเสาร์ เวลา 17.00 - 20.00 น.

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้เลือกไว้ และการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย นักวิจัยได้เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2560 - 30 เมษายน พ.ศ. 2562

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง โดยเป็นการเลือกผู้ที่เกี่ยวข้องกับตลาดหน้าพระธาตุโดยตรง ประกอบด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตลาดวัดพระธาตุ แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ภาครัฐที่จัดบริการสาธารณะและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
  - 1) ตัวแทนเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ฝ่ายบริหารงานทั่วไป, ฝ่ายท่องเที่ยวเทศบาล, ฝ่ายเทศกิจ, ฝ่ายประชาสัมพันธ์ จำนวน 4 คน
  - 2) ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช จำนวน 1 คน
  - 3) นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1 คน
2. ภาคเอกชน ได้แก่
  - 1) ตัวแทนหอการค้าประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1 คน
  - 2) ตัวแทนผู้ประกอบการที่ขายสินค้าภายในตลาดหน้าวัดพระธาตุ จำนวน 2 คน
3. ภาคประชาชน ผู้ใช้บริการสาธารณะ ได้แก่
  - 1) ตัวแทนนักท่องเที่ยว จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และใช้สื่อโสตช่วยในการเก็บข้อมูล ทั้งกล้องถ่ายรูป โทรศัพท์ที่ใช้ในการบันทึกเสียง และอุปกรณ์ไอที ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวทางการกำหนดประเด็นตอบวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาจากเอกสารและจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ รวมไปถึงข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการสำรวจหาข้อมูลจากการลงพื้นที่หลายหน้าพระธาตุซึ่งจะพิจารณาจากเนื้อหา โดยผู้วิจัยไม่มีอคติหรือความรู้สึกของตัวเองเข้าไปผูกพันกับข้อมูลที่ได้มา โดยนำข้อมูลจากสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เป็นรายบุคคลมาทำการวิเคราะห์ตามเนื้อหาด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งจะอธิบายวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้

การตรวจสอบข้อมูล

ในการศึกษาวิจัย นักวิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับโดยใช้เทคนิควิธีแบบสามเส้าในการตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านข้อมูล เป็นการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่ และบุคคล เพื่อพิจารณาว่าถ้าเก็บข้อมูลต่างเวลา ต่างสถานที่ และแม้ว่าเปลี่ยนผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้รับนั้นเหมือนเดิม การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านผู้วิจัย เป็นการตรวจสอบข้อมูลว่าถ้าเปลี่ยนผู้เก็บข้อมูลเป็นผู้ช่วยผู้วิจัยรวม 3 คน โดยได้รับข้อมูลที่ตรงกัน และการตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านวิธีการ เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากวิธีการเก็บข้อมูล 3 วิธีที่ต่างกันแล้วจะได้ผลเหมือนเดิม ได้แก่ การใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ผลการศึกษา

การจัดบริการสาธารณะแนวใหม่เพื่อพัฒนาหลายหน้าวัดพระมหาธาตุ : กรณีศึกษาเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช การดำเนินงานภาครัฐมีโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะการทำงาน โดยใช้ทฤษฎีระบบราชการในการอธิบาย แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber, 1864-1920) ในศตวรรษที่ 19 มาแก้ปัญหา ระบบอุปถัมภ์ (nepotism) และการหาผลประโยชน์ส่วนตัว (jobbery) ซึ่งเป็นปัญหาที่พบได้ทั่วไป ดังนั้น ข้อเสนอที่ให้องค์การบริหารจัดการด้วยระบบราชการจึงเป็นทางออกที่ทำให้เกิดอคติน้อยที่สุด เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานถูกเลือกและได้รับบอรมอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กฎระเบียบที่มีอยู่นั้นเพียงพอที่จะทำให้ผู้จัดการมีอำนาจที่ชอบธรรม (Legitimacy Authority) และองค์กรไม่ค่อยมีสิทธิ์ที่จะออกกฎที่ทำลายแบบแผนเดิมมากนัก ส่งผลให้แนวคิดต้นแบบขององค์กรที่มีความเป็นทางการและได้รับการยอมรับนับถือมากที่สุด คือ “ตัวแบบระบบราชการ” ของเวเบอร์ (Weber, 1946) ซึ่งแนวความคิดนี้ได้แสดงให้เห็นถึงหลักการบริหารจัดการระบบราชการด้วยการแบ่งหน่วยงานออกเป็นส่วนใหญ่ปฏิบัติงานภายใน การมีสำนักงาน (office) เป็นหลักแหล่ง ระบบราชการอาศัยการควบคุมด้วยกฎระเบียบของรัฐ การมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ

อิงกับพื้นฐานเรื่องคุณสมบัติของงานที่มอบหมายผ่านกระบวนการที่เป็นทางการและไม่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปในเรื่องการจัดให้มีการบริการสาธารณะ

การบริการสาธารณะนั้นเป็นภารกิจที่ใหญ่และมีความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ควรจัดบริการสาธารณะให้ตรงกับความต้องการ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุ่มค่าและประหยัด และหากจะกล่าวถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540, 2550 และ 2560 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ระบุอำนาจหน้าที่และขยายขอบเขตประเภทและรูปแบบบริการสาธารณะที่ท้องถิ่นสามารถจัดทำได้ เพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกจากการให้บริการของ อปท. โดยที่ผ่านมานั้นในประเด็นของการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยยังใช้รูปแบบบริการสาธารณะที่อปท.เป็นผู้ดำเนินการเองในทุกขั้นตอน วุฒิสภา ต้นไชย (2559) ได้อธิบายหัวข้อเรื่อง รูปแบบและประเภทการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า การจัดบริการสาธารณะท้องถิ่นนั้นมีข้อจำกัด คือขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการบริการสาธารณะ รวมไปถึงการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในปัจจุบัน พบว่าการจัดบริการสาธารณะโดยการนำเทคโนโลยีโดยใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการดำเนินงานนั้นมีการฮั้วประมูลมากขึ้น แม้รัฐบาลจะใช้การประมูลงานก่อสร้างโครงการต่าง ๆ ของรัฐ ผ่านระบบ E-bidding เอกชนที่มาประมูลงานของส่วนกลางและท้องถิ่นได้จ้างทีมจำนวน 6-7 บริษัทที่มีการส่งราคาจ้างโดยราคาจ้างที่ส่งมานั้นต่ำจนเกินไป การเข้ามาทำการประมูลโครงการของส่วนราชการดังกล่าว เพื่อตอบโจทย์ความเท่าเทียม (Equity) และมุ่งสร้างการหลอมรวมคนทุกคนและทุกกลุ่มในสังคม (Inclusiveness) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Quality of Life)

ในอดีตจนถึงปัจจุบันหากสำรวจข้อมูลจากเอกสารพบว่า ปี พ.ศ. 2543-2561 ที่ผ่านมา การจัดการการสาธารณะของเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช เรื่องการให้บริการน้ำประปา หรือที่เรารู้จักกันในชื่อ “ประปาเทศบาล” น้ำประปามีสีขุ่นจนถึงดำ (เดลินิวส์ออนไลน์, 2557 ; พันธุ์ทิพย์, 2558) ก่อนที่จะมีการสร้างระบบการวางท่อน้ำประปาและการขุดน้ำในฤดูแล้ง จังหวัดนครศรีธรรมราชมีปัญหาหนักในด้านการให้บริการประปา เช่น ปี พ.ศ. 2562 เดือนมีนาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2562 ช่วงเวลา 7.30-9.30 น. ของทุกวัน หรือบางครั้งช่วงเสาร์และอาทิตย์ในระยะหลังเลือกตั้งปี พ.ศ. 2562 เสรีจลิน และเมื่อถึงฤดูฝน น้ำประปามีสีขุ่นดำน้ำได้ถูกนำมาจากลำคลอง เช่น คลองท่าดี และอื่น ๆ ไม่ได้ได้รับการฆ่าเชื้อด้วยคลอรีน เป็นต้น ในประเด็นการบริการของ อปท. ในการดูแลลาดวัด มีลักษณะการบริหารงานที่เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและภาคเอกชน เรียกว่า การร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public-Private Partnership - PPP) และการสร้างความร่วมมือของภาคประชาชน เป็นการทำงาน 3 ฝ่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งเป็นพ่อค้าแม่ขาย ลักษณะการขับเคลื่อนการดำเนินงานลาดวัดมีภาคเอกชนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลัก คือ หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีประธานหอการค้าเป็นคนรุ่นใหม่ และมีการสร้างทีมงานหอการค้าระหว่างคนรุ่นเก่ากับคนรุ่นใหม่ที่พร้อมจะทำงานร่วมกัน ในเรื่องแนวคิดเรื่องรูปแบบบริการสาธารณะอื่น ๆ เช่น กิจการพาณิชย์ สหภาพ การร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPPs) ขณะเดียวกันประเภทบริการสาธารณะที่ท้องถิ่นดำเนินการยังขาดความคิด

สร้างสรรค์ในการสร้างและจัดทําบริการสาธารณะใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนซึ่งมีสาเหตุจากข้อจำกัดทางกฎหมายและจากศักยภาพขององค์กรปกครอง

ผลการศึกษาดำเนินงานหลายวัดพระมหาธาตุ

ลักษณะการดำเนินงานแบบบูรณาการที่มีการสร้างความร่วมมือระหว่างกัน (Collaborative) โดยมีการจัดโครงสร้างการดำเนินงานร่วมกันทั้งในระดับแนวนอน (Horizontal and Vertical Structure) มีลักษณะการจัดตั้งในรูปแบบคณะกรรมการ (Committee) ที่มีขอบเขตหน้าที่ ในการให้ความร่วมมือสอดประสานการทำงานร่วมกัน เป้าหมาย (Goals) ร่วมกัน คือ การบริหารจัดการหลายวัดพระมหาธาตุ สร้างหลายให้เป็นหลายวัฒนธรรม สินค้าที่เน้นการขายวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นหลัก ผ่านการสร้างกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น โดยรูปแบบการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่นตรง Core Zone มีการเปลี่ยนแปลงทุกสัปดาห์ ทำให้หลายมีจุดหมุน ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ และมีจุดเด่นที่โดดเด่นกว่าหลายที่อื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างพลวัต (Dynamism) ซึ่งมีแนวคิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) อันจะมีมุมมองการมีจิตวิญญาณเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Spirit) การเป็นผู้ประกอบการของหน่วยงานรัฐ มุมมองความเป็นผู้ประกอบการ และการบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) ซึ่งได้รับแนวคิดนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 จนถึงปัจจุบัน ตามแนวคิดของ Denhardt and Denhardt (2000) ผู้วิจัยได้ใช้ตารางแสดงการเปรียบเทียบการบริหารรัฐแบบเดิมกับการบริหารรัฐแบบใหม่รายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบการบริหารรัฐแบบเก่า (ดั้งเดิม) การบริหารรัฐแบบใหม่ และการบริการสาธารณะแนวใหม่ (Comparing perspectives: Old public administration, New Public Management, and the New Public service)

	Old public administration	New Public Management	New Public Service
Theoretical foundations	Political theory, naive social science	Economic theory, positivist social science	Democratic theory
Rationality and models of human behaviour	Administrative rationality, public interest	Technical and economic rationality, self-interest	Strategic rationality, citizen interest
Conception of the public interest	Political, enshrined in law	Aggregation of individual interest	Dialogue about shared values
To whom are civil servants responsive?	Clients and constituents	Customers	Citizens

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบการบริหารรัฐแบบเก่า (ดั้งเดิม) การบริหารรัฐแบบใหม่ และการบริการสาธารณะแนวใหม่ (Comparing perspectives: Old public administration, New Public Management, and the New Public service) (ต่อ)

	Old public administration	New Public Management	New Public Service
Role of government	“Rowing”, implementation focused on politically defined objectives	“Steering”, serving as catalyst to unleash market forces	“Serving”, negotiating and brokering interests among citizens
Mechanisms for achieving policy objective	Administering programmers through government agencies	Creating mechanisms and incentives through private and non-profit agencies	Building coalitions of public, non-profit private agencies
Approach to accountability	Hierarchical - administrators responsible to elected leaders	Market-drive- outcomes result from accumulation of self-interests	Multifaceted-public servants guided by law, values, professional norms and citizen interests
Administrative discretion	Limited discretion granted to public officials	Wide latitude to meet entrepreneurial goals	Discretion needed but constrained and accountable
Assumed organizational structure	Bureaucratic organizations with top-down authority and control of clients	Decentralized public organisations with primary control within agency	Collaborative structures with shared leadership
Assumed motivational basis of public servants	Pay and benefits, civil-service protections	Entrepreneurial spirit, desire to reduce size and functions of government	Public service, desire to contribute to society

ที่มา: Mark Robinson (2015) ,refer to Denhardt and Denhardt (2000: 554)

การจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาศัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน อาทิ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 4 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 104 ตอนที่ 15 หน้า 28 (28 กุมภาพันธ์ 2535) ในพระราชบัญญัตินี้ อันจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล โดยหมายรวมถึงเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 15 หน้า 28 (28 กุมภาพันธ์ 2535))

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้างว่างเปล่า และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย

“สถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นสาธารณะสำหรับประชาชนใช้เพื่อการบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ หรือการชุมนุม

“ถนน” หมายความว่า ทางเดินรถ ทางเท้า ขอบทาง ไหล่ทาง ทางข้ามตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ตรอก ซอย สะพาน หรือถนนส่วนบุคคล ซึ่งเจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้เป็นทางสัญจรได้

“ทางน้ำ” หมายความว่า ทะเล ทะเลสาบ หาดทรายชายทะเล อ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง คับคลอง บึง คู ลำราง และหมายความรวมถึงท่อระบายน้ำด้วย

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน เรือ แพ ตลาด คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และหมายความรวมถึงอัมพจันทร์ เขื่อน ประตุน้ำ อุโมงค์ หรือป้ายตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย

“สิ่งปฏิภูล” หมายความว่า อุจจาระ หรือปัสสาวะ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเป็นของโสโครก หรือมีกลิ่นเหม็น

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น

“ซากยานยนต์” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องจักรกล เรือ ล้อเลื่อน ยานพาหนะอื่น ๆ ที่เสื่อมสภาพจนไม่อาจใช้การได้ และหมายความรวมถึงชิ้นส่วนของรถ เครื่องจักรกลหรือยานพาหนะ

ผลการศึกษารับบริการสาธารณะแนวใหม่ (NPS) ของเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช มีรายละเอียด ดังนี้

งานด้านการกำจัดขยะมูลฝอย มีเทคนิคเก็บขยะ งานด้านการรักษาความสะอาดมีการเคลียร์พื้นที่จัดเก็บเตรียมความพร้อมก่อนและหลังดำเนินการก่อนและหลังปิดตลาด พร้อมด้วยแม่ค้า พ่อค้า การดึงคนมามีส่วนร่วม “ประชารัฐ” การจัดโครงสร้างผ่านการสร้างความร่วมมือ ตั้งแต่ร้านค้าเดิมบริเวณหน้าวัดพระมหาธาตุ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการเปิดตลาด ลักษณะการจัดการแบบนี้เป็นการดำเนินการสร้างความร่วมมือผ่านภาวะผู้นำ (Public Service, desire to contribute to society & Collaborative structures with shared leadership) การจัดบริการสาธารณะภายใต้แนวคิดการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชน (Public Interest shared Value) โดยระดับการดำเนินงานของตลาดนั้น มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การจัดการบริการสาธารณะนอกจากจะเน้นให้ประชาชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตลาดแล้ว การสร้างความรับผิดชอบร่วมกันผ่านแนวทางการสร้างความรับผิดชอบร่วมกันภายใต้กฎระเบียบของตลาดวัดพระมหาธาตุ คือ พ่อค้า แม่ค้า ต้องช่วยกันรักษาความสะอาด ผลิตรถยนต์ต้องไม่ใช่พลาสติก ต้องใช้วัสดุจากธรรมชาติ ย่อยสลายได้ รับฝากขยะจากลูกค้า เป็นการสร้าง Value ร่วมกัน (Approach to accountability, Law, values, citizen interests) ลักษณะการดำเนินงานตลาดวัดพระมหาธาตุ พบว่า มีการดำเนินการทุกระดับ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน (To Inform) ก่อนจะดำเนินการเปิดตลาด การให้ข้อมูลกับทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับตลาด ตลอดจนชาวบ้านที่อยู่รายรอบหน้าวัดพระมหาธาตุ

ระดับที่ 2 การปรึกษาหารือหรือการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน (To Consult) ผ่านกระบวนการให้ข้อมูลข่าวสารกับชาวบ้านและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยทางหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีการขับเคลื่อนหลัก คือ หอการค้าจังหวัด มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนเปิดตลาด เพื่อรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและหลากหลายในการเปิดเวทีพูดคุย มีทั้งประเด็นสนับสนุนและคัดค้าน ได้ับทสรุปในการประสานผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่ายแบบประนีประนอม

ระดับที่ 3 การให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทหรือเกี่ยวข้อง (To Involve) เช่น การตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดที่มีตัวแทนในส่วนงานต่าง ๆ ทำให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของร่วมกัน และเกิดความหวงแหนตลาด

ระดับที่ 4 การสร้างความร่วมมือกับประชาชน (To Collaborate) การดำเนินงานตลาดต้องมีทุกภาคส่วนของจังหวัดร่วมกันขับเคลื่อนโครงการตลาดหน้าวัดพระมหาธาตุ โดยการให้กลุ่ม ประชาชนที่เป็นผู้แทนภาคสาธารณะเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทเป็นหุ้นส่วนหรือภาคีในการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานราชการในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ระดับที่ 5 การเสริมอำนาจแก่ประชาชน (To Empower) การให้อำนาจในการบริหารจัดการตลาด เช่น การจัดค่าแผง การบริหารจัดการขยะ โดยมีเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช เป็นผู้ดูแลหลักร่วมกับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการสร้างความเป็นพลเมือง (Citizen) และผ่านกระบวนการดำเนินการแบบประชาธิปไตย

แนวทางการจัดบริการสาธารณะด้านการจัดการกิจกรรมภายในตลาดฯ

งานด้านการกำจัดขยะมูลฝอย มีเทคนิคเก็บขยะ งานด้านการรักษาความสะอาดมีการเคลียร์พื้นที่จัดเก็บเตรียมความพร้อมก่อนและหลังดำเนินก่อนและหลังปิดตลาด พร้อมด้วยแม่ค้า พ่อค้า การดึงคนมามีส่วนร่วม “ประชารัฐ” การจัดโครงสร้างผ่านการสร้างความร่วมมือ ตั้งแต่ ร้านค้าเดิมบริเวณหน้าวัดพระมหาธาตุ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการเปิดตลาด ลักษณะการจัดการแบบนี้เป็นการดำเนินการสร้างความร่วมมือผ่านภาวะผู้นำ (Public Service, desire to contribute to society & Collaborative structures with shared leadership) การจัดการบริการสาธารณะภายใต้แนวคิดการจัดการบริการสาธารณะให้กับประชาชน (Public Interest shared Value) ในพื้นที่ Core Zone หมายถึง พื้นที่ที่ใช้ในการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช นักวิจัยได้เสนอกิจกรรมด้านกิจกรรมและงานประเพณีท้องถิ่น ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมให้ตรงกับประเพณีท้องถิ่น ดังนี้

1. กิจกรรมการแสดง การสวดดำนในวันธรรมสวนะ พุทธศาสนิกชนจะมีการทำบุญฟังธรรม ณ วัดมหาธาตุฯ การสวดดำนจะมีเฉพาะวันพระ หรือวัดธรรมสวนะ (ขึ้นหรือแรม 8 ค่ำ และ 15 ค่ำ) เวลาก่อนเพล ก่อนพระสงฆ์จะขึ้นธรรมาสน์แสดงธรรมเทศนาให้พุทธศาสนิกชนฟังที่ระเบียบทั้ง 4 ด้านในวัดพระมหาธาตุฯ
2. มหาสงกรานต์ แห่งนางดาน หรือนางกระดาน เป็นส่วนหนึ่งของประเพณีเตรียมปวาย หรือ ประเพณีโล้ชิงช้าของศาสนาพราหมณ์โดยพราหมณ์จะอัญเชิญเทพนางดาน ซึ่งมี 3 องค์ ขึ้นประดิษฐานบนเสลี่ยงแล้วแห่ไปยังจุดนัดหมายส่วนจะเป็นโบสถ์พราหมณ์
3. กวนข้าวยากู แรม 13 ค่ำและ 14 ค่ำ เดือน 3 เป็นความเชื่อของชาวนครศรีธรรมราช มีความเชื่อที่เกี่ยวกับประวัติตอนนางสุชาดาถวายข้าวมธุปายาสแก่พระพุทธเจ้า หลังจากพระพุทธองค์ได้เสวยข้าวมธุปายาสของนางสุชาดาแล้ว ได้ทรงบรรลุภูมิสัมโพธิญาณในคืนนั้นเอง
4. งานประเพณีชักพระหรือลากพระ ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมอินเดีย เป็นการแสดงความยินดีที่พระพุทธองค์เสด็จกลับจากดาวดึงส์จึงอัญเชิญประทับบนบุษบกที่เตรียมไว้แห่ไปยังที่ประทับ ในการปฏิบัติคือเป็นการอัญเชิญพระพุทธรูปปางอุมบาตรออกแห่แห่นหลังจากอยู่ในพรรษาเป็นเวลานาน จำทำให้วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 การลาดพระนิยมทำกันในวันออกพรรษาเพียง 1 วัน มีทั้งการลากพระทางบกและทางน้ำ ในปัจจุบันวัดส่วนใหญ่นิยมลากพระทางบก เพราะลาคลองได้แห้งไปแล้ว
5. ประเพณีให้ทานไฟ การให้ทานไฟเป็นการทำบุญเพื่อให้พระภิกษุสงฆ์เกิดความอบอุ่นในตอนเช้า ซึ่งมีอากาศหนาวเย็น การก่อกองไฟโดยใช้ลานวัดเป็นที่ก่อกองไฟแล้วทำขนมถวายพระในตอนเช้า ประเพณีนิยมประกอบพิธีในเดือนอ้ายหรือเดือนยี่ของทุก ๆ ปี จังหวัดนครศรีธรรมราชมีการทำขนมที่ทำจากความร้อนเพื่อทานได้ทันที เช่น ขนมเบื้อง ขนมครก เป็นต้น โดยจัดทำช่วงปลายเดือนธันวาคม - ต้นมกราคม (วันสิ้นปี และวันขึ้นปีใหม่)

ผลการศึกษานโยบายการจัดการบริการสาธารณะเพื่อใช้ในการพัฒนาตลาดหน้าวัดพระธาตุ

ในการบริการสาธารณะ (Public Service) ส่วนของการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) พิจารณาบทบาทด้านที่เด่นชัด คือ ด้านการกำจัดขยะ มูลฝอย มีเทศกาลเก็บขยะ ด้านการรักษาความสะอาดมีการเคลียร์พื้นที่จัดเก็บเตรียมความพร้อมก่อนและหลังดำเนินก่อนและหลังปิดตลาด พร้อมด้วยแม่ค้า พ่อค้า การดึงคนมามีส่วนร่วม “ประชารัฐ” การจัดโครงสร้างผ่านการสร้างความร่วมมือ ตั้งแต่ร้านค้าเดิมบริเวณหน้าวัดพระมหาธาตุ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการเปิดตลาด ลักษณะการจัดการแบบนี้เป็นการดำเนินงานการสร้างร่วมมือผ่านภาวะผู้นำ (Public Service, desire to contribute to society & Collaborative structures with shared leadership) การจัดการบริการสาธารณะภายใต้แนวคิดการจัดการบริการสาธารณะให้กับประชาชน (Public Interest shared Value) แนวทางการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งผู้รับผิดชอบหลัก คือ เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในการบริการสาธารณะท้องถิ่น รายละเอียด ดังนี้

1. แนวทางการสร้างสิ่งจูงใจทางกายภาพ (Physical Motivation) ได้แก่ สิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับการพักผ่อนร่างกาย การบริการสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ซึ่งสามารถจัดบริการได้ เช่น การจัดที่นั่งพักผ่อนให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวตลาดหน้าพระธาตุ การมีที่นั่ง เพราะปกติคนจะไปนั่งในวัดพระมหาธาตุ เป็นต้น

2. แนวทางการสร้างสิ่งจูงใจทางวัฒนธรรม (Culture Motivation) ได้แก่ ความปรารถนาที่อยากรู้จักกับผู้อื่น การบริการสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชซึ่งสามารถจัดบริการได้ เช่น การจัดการกิจกรรมการแสดงดนตรี ศิลปะ นาฏศิลป์ และศาสนา เป็นต้น

3. แนวทางการสร้างสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) ที่เกิดจากสถานที่ (Site) หรือเหตุการณ์ (Event) โดย สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจเกิดจากมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งในหลายวัดพระมหาธาตุ ทางสำนักงานเทศบาลร่วมกับสมาคมหอการค้าประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชให้มีการสร้างตลาด มีพื้นที่ที่เป็น Core Zone ในการแสดงเอกลักษณ์วัฒนธรรม เช่น การแสดงหนังตะลุง การแสดงมโนราห์ กิจกรรมเปิดหมวก เป็นต้น

4. แนวทางการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) หมายถึง บริเวณพื้นที่และโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่รองรับกิจกรรมของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมในการบริหารจัดการพื้นที่ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว การก่อสร้างปัจจัยพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยว เพราะจะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น การจัดการสุขาเคลื่อนที่ ซึ่งทางเทศบาลนครฯ ได้ดำเนินการแล้ว ป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว “หลายพระมหาธาตุ” การบริการสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชซึ่งสามารถจัดบริการได้มีศูนย์บริการตามจุดเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว “ศูนย์อำนวยความสะดวก” หรือศูนย์อำนวยความสะดวกกลาง เป็นต้น มีจุดแสดง (ป้าย) บอกกิจกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งเพิ่มจากในเฟสบุก การจัดการขยะ เช่น ขยะแลกแต้ม เป็นการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวตลอดจนพ่อค้าแม่ขายตระหนักถึงการจัดการขยะเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) การบริการสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชซึ่งสามารถจัดบริการได้ คือ การจัดให้มีระบบขนส่ง (Transportation) ประกอบด้วยเส้นทาง ยานพาหนะ และผู้ประกอบการขนส่ง เพื่อลำเลียงคนและสิ่งของไปยังจุดหมายปลายทาง ได้แก่ ระบบขนส่ง เช่น ระบบรถราง อาจจะใช้รถราง “เล่าเรื่องเมืองลิเกอร์” ซึ่งเป็นรถรางของสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชเพื่อใช้ขนส่งคนที่มาเดินทางมายังวัดพระมหาธาตุ “Go Green” เส้นทางนั้นมีการจัดจุดแวะรับตรงสนามหน้าเมือง - หน้าวัดพระมหาธาตุ หรือรถถีบ 3 ล้อ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ รถสามล้อถีบ เป็นการเพิ่มช่องทางจักรยานเพื่อเข้าถึงตลาด หากจะส่งเสริมให้มีการใช้รถจักรยาน ทางสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชนั้นต้องจัดระบบการเดินรถหรืออื่น ๆ เพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่เดินทางสัญจร โดยนักท่องเที่ยวสามารถที่จะจอดรถไว้สนามหน้าเมือง เป็นต้น หากทางสำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชจะเน้นการ Low carbon สำนักงานเทศบาลนคร นครศรีธรรมราชต้องเน้นการทำประชาสัมพันธ์ และการสร้าง Brand ที่ใช้ในการกระตุ้นจิตสำนึกของผู้ที่จะเดินทางมาตลาดแห่งนี้

ในข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาตลาด นักวิจัยออกแบบผังมโนทัศน์ (Conceptual Map) รายละเอียด ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ การสร้างระบบสื่อสาร เปิดพื้นที่ตลาดฯ ให้เป็น Free Wi-Fi และสนับสนุนการสร้างระบบการจ่ายเงิน E-Payment ติดต่อธนาคารที่พร้อมให้บริการด้านนี้ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการซื้อขายสินค้า เป็นการเพิ่มอำนาจการซื้อขายในระบบตลาดเพิ่มอีกด้วย

อภิปรายผล

ในการบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service: NPS) ส่วนของการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) พิจารณาบทบาทด้านที่เด่นชัด คือ ด้านการจำกัดขยะ มูลฝอย มีเทคนิคเก็บขยะ ด้านการรักษาความสะอาดมีการเคลียร์พื้นที่จัดเก็บเตรียมความพร้อมก่อนและหลังปิดตลาด พร้อมด้วยแม่ค้าพ่อค้า การดึงคนเข้ามามีส่วนร่วม “ประชารัฐ” การจัดโครงสร้างผ่านการสร้างความร่วมมือ ตั้งแต่ร้านค้าเดิมบริเวณหน้าวัดพระมหาธาตุ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการเปิดตลาด ลักษณะการจัดการแบบนี้เป็นการดำเนินงานการสร้างร่วมมือผ่านภาวะผู้นำ (Public Service, desire to contribute to society & Collaborative structures with shared leadership) การจัดการบริการสาธารณะภายใต้แนวคิดการจัดการบริการสาธารณะให้กับประชาชน (Public Interest shared Value) การสร้างความเป็นประชาธิปไตย การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแนวคิดการจัดการบริการสาธารณะให้กับประชาชน (Public Interest shared Value) ซึ่งการจัดการบริการสาธารณะสอดคล้องกับแนวคิดของ Denhardt and Denhardt (2000) แนวทางการจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งผู้รับผิดชอบหลัก คือ เทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ในการบริการสาธารณะท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. เทศบาลนคร นครศรีธรรมราชประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตลาด เช่น การประมวลผู้ขาย การประกวดร้านค้าที่รักษาความสะอาด เป็นต้น

2. การนำเทคโนโลยี เช่น การสแกน QR code เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ตลาด

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผังเมืองเพื่อหลีกเลี่ยงการจราจรติดขัดเนื่องจากบริเวณที่ปิดถนนทำเป็นตลาดหน้าพระธาตุ เป็นถนนเส้นหลัก
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดหน้าพระธาตุ เพื่อพัฒนาตลาดต่อไป

บรรณานุกรม

- กรกฎ เตติรานนท์. (2560). **สรุปรายงานการประชุมคณะกรรมการหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปี พ.ศ.2560**. กรุงเทพฯ: กรมประชาสัมพันธ์.
- พระราชบัญญัติ รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 ตามมาตรา 4**. (2535). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 109 ตอนที่ 15 หน้า 28.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542**. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอน 114 ก.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.**
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.**
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.**
- วุฒิสาร ตันไชย. (2559). **รูปแบบและประเภทการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- Denhardt, R.B. & J.V. Denhardt. (2000). **The New Public Service: Serving Rather Than Steering**. *Public Administration Review*, 60(6), 549-559.
- Mark Robinson. (2015). **From Old Public Administration to the New Public Service Implications for Public Sector Reform in Developing Countries**. Singapore: UNDP Global Centre for Public Service Excellence.
- Osborne, D. & T. Gaebler. (1993). **Reinventing Government: How the Entrepreneurial Spirit Is Transforming the Public Sector**. New York: Penguin Books.
- Weber Max. (1946). **From Max Weber: Essays in sociology**. New York: Oxford University Press.

Translated Thai Reference

- Act establishing plans and procedures for decentralization to local government organizations**, B.E.1999. (1999). *Government Gazette*. 116(114 K.) [in Thai]

Act on maintaining the country cleanliness and tidiness, B.E.1992. (1992). Government Gazette. 109(15): 28. [in Thai]

Korakot Tetiranon. (2017). **Summary of the meeting report of the Nakhon Si Thammarat Chamber of Commerce Board Meeting for the year 2017.** Bangkok: Public Relations Department. [in Thai]

The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.1997. (1997). [in Thai]

The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2007. (2007). [in Thai]

The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E.2017. (2017). [in Thai]

Wuttisarn Tanchai. (2016). **Form and Type of Public Services of Local Administrative Organizations.** Bangkok: King Prajadhipok's Institute. [in Thai]